

ادارة اوقاف صالح عبدالعزيز الراجحي

ඉස්ලාමයේ මූලික ප්‍රතිපත්ති

සංස්කාරක

අක් ජෛසිස් පුනම්පද්‍ර ඉබ්න් ධුලෙභාන් අල් තමිසි

ඉංග්‍රීසි පරිවර්තනය

ආචාර්ය ඩී.එම්.ගාලි

ආචාර්ය ඩී.ජී.ජලාල්

සිංහල පරිවර්තනය

එම්.අයි.බුලුසිද්

الأصول الثلاثة

ഉടലാമയെ മൂലമ

ദ്രവീരവീ

محمد بن سليمان التيمي

സംസ്കാരം

എൻ കേമിൻ ഉപദേശി ഉടമസ്ഥൻ മൂലമ എൻ കേമിൻ

മുഹമ്മിൻ പരിവർത്തനം

എന്നാൽ മി.കെ.എൻ

എന്നാൽ മി.കെ.എൻ

മി.കെ. പരിവർത്തനം

കെ.എൻ.എൻ.എൻ

ക . പ . ഫ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

මුල් ප්‍රකාශනය

තොදි අරාබිතාවේ අධ්‍යාපනික පර්යේෂණ, ඡන්චා, දුරා සහ මෙහෙයුම් දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුග්‍රහය යටතේ අන් ජෛතික් ප්‍රහම්මද් ඉබන් ධුලෙමාන් අලු තම්මී ටීසින් ප්‍රකාශයට පත්කොට බෙදා හරින ලදී .

මහා කාරුණික පරම දායක අල්ලාගත් නාමයෙන්

(ආරභිත කරමි)

අපි පහත සඳහන් කරුණු හතර අරමෝදාකර ගත යුතු බව ඔබ (ඔබ අල්ලාගත් දායක හිමිවේවා!) දැනගත යුතුය.

1. දැනුම අල්ලාගත් කුර්ආනාය සහ අල්ලාගත් ආශ්‍රිතව අල්ලාගත් කැඳන ගැනීම, ඔහුගේ දුකටාණන් වූ මුහුම්මද් නම් සල්ලුල්ලානු අලෙවිකරුවන්ගේ කැඳන ගැනීම සහ අල්ලාගත් ආගම වූ ඉස්ලාමය කැඳන ගැනීම මෙයට ඇතුළත්වේ.
2. මෙම දැනුම අනුව කටයුතු කිරීම.
3. මෙම දැනුම ප්‍රචලිත කිරීම.
4. මෙම දැනුම ප්‍රචලිත කිරීමේදී අනිවාර්යයෙන් මතුරන දුක් ගැහැට හා මධ්‍යයන් හමුවේ නොසලකා යෑමට අධිකාරියෙන් යුතුව කටයුතු කිරීම

අලු කුර්ආනයෙහි සාක්ෂි:-

"කාලයෙන් (ප්‍රමාණකොට) ඇත්තෙන්ම මිනිසා හානියට ලුහුණ දෙන්නේය. වීන්වාස කොට සහකලුත් කොට එකිනෙකාට සත්‍යයෙන් උපදෙස් දී ඉට්සීමෙනුත් අවලංගු ක්‍රියා කරන්නාවූන් හැර ය.

සූරාට : අලු අස්ථ - 103 : 1 - 3

මෙම සූරාට පිළිබදව අන්ෂාඞ්: මෙසේ කරුණු කියා සිටී.

"වෙනත් කර්කයන් නොමැතිව මෙම සූරාට පමණක් අල්ලාත් සිය දාසයන් වෙත පහළ කළේ නම් එය පමණක් ඔවුන්ට ප්‍රමාණවත් වන්නේය."

අලු කුර්ආනයෙහි මෙසේද සදහන්වේ:-

"අල්ලාත් හැර අන් දෙවියෙක් නැතැයි දැන ගනිමු. තරු ඔබේ පාසයන්ට සමෝ ඉල්ලා සිටිමු"

සූරාට : මුහම්මද් - 47 : 19

මේ අනුව පළමුවෙන්ම දැනුම ඇතිවිය යුතුය. ඊළඟට වචන හා ක්‍රියාවන් මගින් එයට ඒවාය ලබාදිය යුතුය. සෑම මුස්ලිම් පුරුෂයෙක්ම සහ ස්ත්‍රීකයන්ම මෙකී මූලධර්මයන් තුන අවබෝධ කරගෙන ඒ අනුව කටයුතු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය බව ඔබ දැන සිටිය යුතුය.

පළමුවැන්න:-

අල්ලාහ් අප මවා අපට පෝෂණය සපයන්නේය. එමෙන්ම අපට මාර්ගෝපදේශකත්වයද සලසා ඇත. ඔහු අප වෙත ඔහුගේ දුකයාණන් වූ මුහම්මද් නබි සල්ලල්ලාහු අසලෙහිටසල්ලම් වවා ඇත්තාය. මේ අනුව යමෙක් ඔහුට අකීකරු වන්නේද හෙතෙම නිරෝධ වැටෙන්නේය.

අල් කුර්ආනයෙහි සාකඡි:-

”ඇත්තෙන්ම, අප ශීර්අදුන් වෙත රසුල්වරයෙකු එව්වාක්මෙන්, ඔබ ගැන සාකඡි දැවීම පිණිස, අපි ඔබ වෙතද රසුල්වරයෙකු එව්වෙමු. එසේත් ශීර්අදුන් රසුල්වරයාට අකීකරු විය. එසේ හෙයින් අපි බිහිකුණු දඬුවමකට ඔහු යටත් කළෙමු.”

සූරාව : අල් මුකම්මිල් - 73 : 15 - 16

දෙවැන්න:-

අභිමානවත්වූ මලාලකාරවරයෙකු හෝ වේවා, ශුද්ධ පනිවුඩකක් ගෙනා අනාගත වස්තාවරයෙකු හෝ වේවා තමන් හා සමානයෙක් බවට පත් කිරීම අල්ලාහ් කිසිසේත් අනුමත නොකරයි.

අල් කුර්ආනයෙත් සාසනි:-

”නැඹුණු පොලොල් අල්ලාහ්ට (පමණක්) මැ. එසේ ගෙයින් අල්ලාහ් පමණ අන් කිසිවකුට ආරාධනා නොකරවු.”

සූරාව : 81 - 72 : 18

තෙවැන්න:-

මුහම්මද් තම සල්ලල්ලාහු අලෙහිවසල්ලම් තුමාව කිකරුව අල්ලාහ්ගේ ජකත්වය පිලිගන්නා කිසිවෙක් තමන්ගේ කීට්ටු ඥාතීවරයෙකු වුවද අල්ලාහ් සහ මහුගේ රසුල්වරයා ප්‍රතිසේෂ කරනු ලබන අයෙකු විය නොකළ යුතු ය.

අලු කුර්ආනයගෙන් සාකච්ඡා:-

“අල්ලාන්වද ඔහුගේ රක්ෂකවරයාටද විරුද්ධ වන කෙනෙකු
ඔබගේ පියා වුවද, පුතෙකු වුවද, සොහොයුරෙකු වුවද,
ඥාතියෙකු වුවද, එවන් අයෙකු ප්‍රිය කරන්නෙකු අල්ලාන් ගානද
අන්තිම දිනට ගානද විශ්වාස කරන ජනතාව අතුරෙහි ඔබ
නොදැකින්නෙහිමය. මේ අයගේ සිත්හි ඔහු අවලංගු විශ්වාසය
තහවුරුකොට ඔහුගේ ශුද්ධාත්මයෙන් එය සවිමත් කොට
ඇත්තේය. තවද යටින් ගලා බසින ගංගාවන්ගෙන් යුත්
“ජන්නාවන්ට” ඔහු ඔවුන්ට ඇතුළු කරන්නේය. ඔවුහු එහි සදා
කල් රෙණෙත්. අල්ලාන් ඔවුන් කෙරෙහිද ඔවුන් අල්ලාන්
කෙරෙහිද ප්‍රසාදයට පත්වී සිටී. මේ අයට අල්ලාන්ගේ පසණය.
ඇත්තෙන්ම, අල්ලාන්ගේ පසණයම ජයග්‍රාහකයෝ.”

සූරා : අලු මුරාදිලා - 58 : 22

එකදේවතාවාදය (අලු හනිආ නැත්නම් ඉබ්‍රාහිමිගේ වර්තය) අනුව
පිරිසිදු කන්තිගෙන් යුතුව අල්ලාන් පමණක් නැමදිග යුතු බව ඔබ
දැන ගත යුතුය. (අල්ලාන්ට කිකරාවීම සදහා ඔබට නිසි මග
පෙන්වීම ලැබේවා!) මුළු මහත් මිනිස් වර්තය වෙතම අල්ලාන් පනවා
ඇති ආඥාව මෙයයි. ඇත්ත වශයෙන්ම ඔහු මිනිස් වර්තය මවා
ඇත්තේ මේ සදහාය.

අලු කුර්ආනයෙන් සාසම්:-

"මම පින්වරුන්ද, මනුෂ්‍යයන්ද මා නැමදුම් කරන්නට මිස නොපැවිලෙමි"

සූරාට : අලු දාරිඛාත් - 51 : 56

මා නැමදුම් කිරීම යනුවෙන් අදහස් කරනුයේ මගේ ජිකාතුකාරය පිලිබඳව සාසම් දැරීමයි. ජිකදේවවාදය අලුලාන්ගේ ප්‍රධාන ආඥාවයි. එයින් අදහස් කරනුයේ නැමදුම් කළයුතු දෙවියන් ඔහු පමණක් බවයි. ඔහු සමඟ සමානයන් තවත්නාදු බහුදේවවාදය තරයේ තහනම් කරනු ලබ ඇත.

අලු කුර්ආනයෙන් සාසම්:-

"අලුලාන් නමිදිදු. ඔහුට කිසිවකින් සමානයක් නොතබව"

සූරාට : අන්නිසා - 4 : 36

මුලධර්මයන් තුන

සෑම මුස්ලිම් චර්යාවක් වීසිත්ම අරමුණකට කරගත යුතු මුලධර්මයන් තුන කරවෙදැයි ඔබෙන් පුග්න කළහොත් එයට ඔබ දිග යුතු පිළිතුර නම්:-

”සෑම නාමයකටම කරුවෙකුට සිට ස්වාමිත්වය, ඔහුගේ ආගම සහ ඔහුගේ දුකටාණන්ට මුහුණදී නම් සල්ලුල්ලාහු අලලාහ් චසල්ලුල්ලාහ් තුමා දැන සිටිය යුතුය” යන්න වේ.

සලලුල්ලාහ් මුලධර්මය

අල්ලාහ් පිළිබඳ දැනුම

ඔබේ ස්වාමිත්ව කරුවෙකු දැයි ඔබෙන් අසනු ලැබුවහොත් එයට දෙන පිළිතුර නම්:-

”මගේ ස්වාමිත්ව අල්ලාහ්ය. ඔහුගේ ආශීර්වාදයෙන් මා සහ ඔහුගේ සෙසු මාට්ලි පෝෂණය කරනු ලබන්නේ ඔහුය. ඔහු මගේ දෙවියන් වහන්සේය. ඔහු හැර අන් දෙවි කෙනෙක් නැත.”

අල් කුර්ආනයයෙන් සාකඡි:-

”සායදුඡී සියල්ල සකල ලෝක සංචර්චන සංරසඡණ පරීඡෝඡණ පරීඡාලන කරන්නා ආ අල්ලාන්ටය.”

සුරාට : අල් ඡාතිඡා(ආරම්ඡක සුරාට) - 1 : 1

අල්ලාන් හැර අන් සෑම දෙයක්ම ඡතූගේ මැරීඡීය. මම ඡතූගේ මැරීඡීටලින් කොටසක් වෙඡී. ඡබ ස්චාඡීඡු ගැන, මෙම දැනුම ඡබ ලබාගත්තේ කෙසේදැයි ඡබෙන් අසනු ලැබූටහොත් ”ඡතූගේ සලකුඡු සහ ඡතූගේ මැරීලී ඇසූවෙත්”යි පිලිකුරු දෙන්න. රාඡ්‍රීය සහ දහවල, හිරු සහ හඳ, ආකාඡය සහ පොලොර් සහ වහි සහ ඡ්චාට ඡබ්ඡෙන් ඡ්චත්චන පියල්ලක්ම ඡතූගේ සලකුඡු සහ මැරීලී අතරේ වෙත්.

අල් කුර්ආනයයෙන් සාකඡි:-

”රැසඳ, දහවලඳ, හිරුඳ, සඳඳ ඡතූගේ සලකුඡුඡවී. හිරුඳ සඳඳ නඡ්ඳකාර නොකරඳ. හොපි ඡතූට නඡ්ඳින්නඡු නඡී ඡ්චා මචනු ලැබූ අල්ලාන්ට නැඡ්ඳඡී කරයි.”

සුරාට : ඡාඡීඡීඡී අස්සඳඳ - 41 : 37

“කමයේ ස්වාමී දින හතක දී අතදැ, පොලොරු මවන ලද අල්ලාහ්මය. ඉන්පසු ඔහු රාජායනයෙහි වැඩ සිටියේය. ඔහු වඩක් අනෙක ලුහුබදින්නායෙ සුභල රාත්‍රියෙන් ආරභණ කරන්නේය. ඉබ්නිද්, වහදාද, තාරකාද ඔහු වීසින් මවන ලද්ද ඔහුගේ සැලැස්ම අනුව ක්‍රියා කරන්නේය. මැවීමද, පාලනයද ඔහු සතුය. ලොව මවා ආරක්ෂා කර පෝෂණ කරන්නාවූ අල්ලාහ්ව සියළු ප්‍රශංසා හිමිවේවා.”

ඉබ්‍රාහිම : අල් අරාෆ් - 7 : 54

නැමදුම් කළයුත්තේ අල්ලාහ්ව පමණි.

අල් කුර්ආනයෙන් සාසම්:-

“වහිබ්ල මනුෂ්‍යයින්හි ! ඔබ ආරක්ෂා වනු පිණිස ඔබද ඔබව පෙර සිටියදුන්ද උත්පාදනය කළ කමයේ ස්වාමීහු නම්දිවූ. ඔබව පොලොව පලසක් මෙන්ද අතස වීයනක් මෙන්ද නිමාණය කළේ ඔහුය. ඔහු අතසින් වැසී දිග වච වන්නේය. ඒ කරණයකොව ඔබව ආහාර වශයෙන් පලතුරු වර්ෂී හටගන්නේය. වහෙයින් සත්‍යය දැන සිටින්නාවූ ඔබ අල්ලාහ්ව සමානයන් නොතබවී

ඉබ්‍රාහිම : අල් බකරා - 2 : 21 - 22

ඉබන් කතිර් පවසන අන්දමට "නැමදුම් හිමිවිය යුත්තේ මේ පියලිලක්ම මැදුම් කරැවැනන්ට පමණි." අල්ලාන් විසින් පනවා ඇති නැමදුම් විධිවලින් සමහරක් නම් :-

අල්ලාන්ට යටහත් පහත්වීම "අල් ඉස්ලාම්", විශ්වාසය (අල්ලාන්ගේපුටිපත්තින්) "අල් රමාන්", පුණ්‍ය දිනනා "අල් ඉන්සාන්", අධැදීම "අද් දුගා.", බෙඩ බැති බෙ "අල් කතරිස්" අපේසනා "අර් රජා.", විශ්වාසය (අල්ලාන් ගැන) "අල් තරික්කල්", අවිශ්වාසය "අර් රට්තමාන්", ගෞරව සම්පුරුක්ත බෙ "අර් රත්මාන්", ගෞරවය පුකාසකිරීම "අල් කනුෂ.", අවදානමක් හෝ ආපදාවක් පිළිබඳ බෙ "අල් කකෂ්කන්", පශ්චාත්තාපය "අල් ඉනාබාන්", ධැදීම "අල් ඉස්තිගානාන්", පිලිසරන සෙවීම "අල් ඉස්තිගාෂා", පිහිට පැනීම "අල් ඉස්තිගොතාන්", කැප කිරීම "අල් ෂකබ්න්" සහ නාරතාර "නෂර්"

මේවා ඇතුළු අල්ලාන් විසින් නියම කරනු ලැබ ඇති නැමදුම් විධිවලින් අල්ලාන් ඔහුගේ නම් වලින් උත්කර්ෂණයක් කිරීම සිදුවේ.

අලු කුර්ආනයගෙන් ධාතමි:-

*"නැඹුණු පොලොල් අලුලාත්ව (පමනක්) මධ. වගේ හෙයින්
අලුලාත් පමන අන් කිසිවෙකු අඩ නොගතරු."*

සුරාව : අලු පින් - 72 :18

මේ අනුව ගමේක් අලුලාත් උදෙසාම මිස මෙකි වතාවත් වලින්
වකක් හෝ ඉටු කළ හොත් ඔහු බහු දේවවාදියෙකු සහ විත්වාස
නොකරන්නෙකු බවට පත්වේ.

අලු කුර්ආනයගෙන් ධාතමි:-

*"ගමේක් අලුලාත් පමන කමන්ව කිසිදු අවසරයක් නොමැති අන්
දෙව්දේවතාරකුමි ආරාධනා කරයිද හෙතෙම ඒ පිලිබදව
අලුලාත්ව වගකිව යුත්තෙකු වේ. ඇත්තෙන්ම විත්වාස
නොකරන්නෝ ජය අහිමි කරගන්නෝ"*

සුරාව : අලු මු:මිනුන් - 23 :117

අධ්‍යයන

භද්‍රියයෙන් සාකච්ඡා:-

”අධ්‍යයන නැමැදුණේ ඊටතුණයයි”

අලු කුර්ආනයෙන් සාකච්ඡා:-

**”මෙහෙත් අධ්‍යයන සිටිනු. මෙහි පැතුම මම ඉටු කරමි. මා
නොනමැදින උඩතු අධ්‍යයන පසුගියේ පිලිකුල සහගතව
නිරතව අධ්‍යයන වන්නේය” යි තොට හිමියෝ කිහ.**

සුරාව : අලු මු:මින් (භාෂිත) - 40 : 60

බය

අලු කුර්ආනයෙන් සාකච්ඡා:-

**”මෙහිතාත්මය මතුගේ සහවරයන් ගැන බය මතු කරන්නේ. බය
විශ්වාස කරන්නාහු නම් මව බය වනු.”**

සුරාව : අලු මු:මින් - 3 : 175

විශ්වාසය

අලු කුර්ආනයෙන් සාකඡි:-

”කෙනෙකුට සිතාගත නොහැකි අඳුරින් අල්ලාත් ඔහුගේ අරභයා තාවයත් සදුරාලන්නේය. යමෙක් අල්ලාත් කෙරෙහි විශ්වාසය තබන්නේද ඔහුට අල්ලාත් පමණක් ප්‍රමාණවත්වේ. ඇත්ත වශයෙන්ම අල්ලාත් ඔහුගේ අරමුණු සාසනාත් සරන්නේය. අල්ලාත් සෑම දෙයකටම නිසි අනුපාතයක් සලසා ඇත්තේය.”

සූරාට : අත් තලාක් - 65 : 3

අධීක්ෂණය, ගෞරව සම්ප්‍රදායක් සහ සහ ගෞරවය ප්‍රකාශ කිරීම

අලු කුර්ආනයෙන් සාකඡි:-

”අපි ඔහුගේ ප්‍රාර්ථනය ඉටු කළෙමු. ඔහුට ”සත්යා” බිහිකර දුනිමු. ඔහුගේ බිරිඳගේ වඳ බව නැති කළෙමු. යහකමී සදහා වකසිව වක බැගින් සහ ප්‍රතිඵල ප්‍රදානය කළෙමු. ඔවුහු ඇදුරට, ගෞරවය සහ බෙබැඟියෙන් පුද්ගල අපගෙන් ආධාරණා කලහ”

සූරාට : අලු අත්බියා - 21 : 90

අරඳානමක් හෝ ආපදාවක් පිළිබඳ බිස

අලු කුර්ආනගෙන් කාසමි:-

*”ඔවුන්ට (විශ්වාස නොකරන්නවුන්ට) බිස නොවු. ඔවු බිස වු.
මෙය අනුලාභය ඔබට දුක්වමි. ඔබද නිසි මග පෙන්වීමට අවනත
වනු”*

සූරාව : අලු බකරා - 2 : 150

පස්වෘත්තාපය

අලු කුර්ආනගෙන් කාසමි:-

*”ඔබට දුකුවමි පැනවීමට පෙර ඔබ හිමිවෙත
පස්වෘත්තාපයෙන් සුක්කට හැරෙවු. ඔහුට අවනතද වු.
අතපසු කළහොත් ඔබට උදව් කරනු නොලබන්නහුය”*

සූරාව : අZස් Zසුමර - 39 :54

ෑදීම

අලු කුර්ආනගෙන් ආසමි:-

"අපි ඔබගේ නමදිලි. ඔබෙන් පමණක් උදව් ඉල්ලමු."

සුචාර : අලු ආතිකා(ආරම්භක සුචාර) - 1 : 5

හදිසගෙන් ආසමි:-

"ඔබට උදව් අවශ්‍ය නම්, උදව් ඉල්ලා අල්ලාත්ව ආසාවනා කරනු"

පිලිසරණ ගෙවීම

අලු කුර්ආනගෙන් ආසමි:-

"මම මිනිස් වර්ගයේ රාජ්‍යත්වයෙන් (පාලකයා) වූ සකල ලෝක ස්වාමිත්වයේ පිලිසරණ ගොටමි" යි කියයි.

සුචාර : අන්තය - 114 : 1 - 2

පිහිට පැවිස

අලු කුර්ආනයෙන් සාහමි:-

*"මම මමගේ ස්වාමීගෙන් උදව් ඉල්ලූ කල්හි මලාඉකාරාන්
දහසකින් මම මමට උදව් කරන්නෙමි"යි මහු මමට පිලිතුරා දුන්
චක සිහි කරව"*

සූරාට : අන්ආලු - 8 : 9

කැටවීම

අලු කුර්ආනයෙන් සාහමි:-

*"ඇත්තෙන්ම මගේ සලාත්ද කැටවීමෙන් සුන් මගේ මෙහෙවරද
මගේ ජීවිතද මගේ මරණද සියල්ලක්ම මවා පෝෂණය
කරන්නාවූ අල්ලාක්වය"යි කියව"*

සූරාට : අන්ආමි -6 : 162

හදිසයෙන් සාක්ෂි:-

”වෙනත් දෙව් දේවතාවුන් වෙනුවෙන් කැප කරන්නන්
අල්ලාහ්ගේ උදහසට පාත්‍රවේ”

හාර හාර

අල් කුර්ආනයෙන් සාක්ෂි:-

”ඔවුහු ඔවුන්ගේ හාර ඉටු කරති. දුඃචාරී පලමුවන ලබන දින
හැන ඔවුන් බිට වෙති

සූරාට : අල් දහබ් - 76 : 7

දෙවන ප්‍රශ්න

සාක්ෂි පදනම් කරගත් ඉස්ලාම් පිළිබඳ දැනුම

මෙම දැනුම එකම දෙවියන්වහන්සේ වශයෙන් අල්ලාහ්ට යටත් වීම, උන්වහන්සේගේ අණකට කිකරවීම සහ ඔහු දෙවිදේවතාවන් සහ ඔහු දේවවෘත්තීන් ප්‍රතිකේත කිරීම යන ගුණාංගයන්ගෙන් සමන්විත වේ.

මෙම දැනුම ස්වරූපයන් තුනකින් සමන්විත වේ :-

(අ) ඉස්ලාම් (යටහත් පහත්වීම)

(ආ) ඊමාන් (විශ්වාසය)

(ඇ) ඉහ්සාන් (ප්‍රණය දීමනා)

මෙකී සෑම ස්වරූපයක්ම තරිත් කුච්ඡු මත පිහිටා ඇත.

1 වන ස්වරූප

ඉස්ලාම් (බවහත් වහන්සීම)

එබව කුමක් වහන්සීම :-

1. අල්ලාන් හැර නැමදීමට සුදුසු අන් දෙවි කෙනෙක් නැත.
මුහම්මද් නම් සල්ලාල්ලාහු අලෙහිවසල්ලාම් කුමාණෝ
අල්ලාන්තආලාහේ දුතයා වන්නේය යයි සාක්ෂි දැරීම.
2. නොකඩවා සලාතය ඉටුකිරීම.
3. Zකකාත් ගෙවීම
4. රමලාන් මාසය කුළු උපවාස ගිලිය රැකීම
5. අල්ලාන්හේ ශුද්ධ නීවතව ගොස් හත් වන්දනය ඉටු කිරීම

අල්ලාහ්ගේ ජනිතත්වය පිළිබඳ

අල් කුර්ආනයෙහි සාහමි :-

*”අල්ලාහ් හැර (අන්) දෙවියෙක් නැතැයි අල්ලාහ්ද
මුහුදුකාරයාද සුක්තිය මත අවලංගු පිහිටා සිටින්නාගු
දැනුමැත්තෙක්ද සාහමි දරති. ඔහු හැර අන්දෙවියෙක් නැත.
ඔහු මහා බලසම්පන්නය නුරභාවිත”*

සූරාට : අල් ඉම්රාන් - 3 : 18

මෙයින් අදහස් කරනුයේ නැමැදුම් හිමිවිය යුත්තේ අල්ලාහ්ට පමණක් බවත් අල්ලාහ් හැර අන් කිසි දෙවි දේවතාවෙකුට නැමැදුම් නොකළ යුතු බවත්ය. අල්ලාහ්ට සමානයෙක් නොමැති බැවින් නැමැදුමෙහි අල්ලාහ්ට සමානයෙක් නොතැබිය යුතු ය.

අල් කුර්ආනයෙහි සාහමි :-

*”ඉබ්රාහිම් ඔහුගේ පියාටද ඔහුගේ ජනතාවටද ”අත්තෙන්ම
මම නැමැදුම් කරන දැය මම පුත්තෙන්නෙකු කරමි” යි කී බව
(සිහිකරව), මම නැමැදුම් කරන්නේ මා වැඩු ඔහුට පමණි. ඔහු
මට ධනමත පෙන්වන්නේය. ඔහු (ඉබ්රාහිම්) මෙය ඔහුගෙන්*

පැවතෙන පරමාරාධනා ක්‍රියා ක්‍රම වෙත හැරෙනු පිණිස
පවතින නිදෝගයක් කළේය”

සූරා : ඇස් Zපුකුණරාඡ - 43 : 26, 27, 28

ඇල් කුර්ආනෙයන් සාකඡ :-

”පුස්තකය හිමි අගවලනි ! (බුද්දේවීන් හා කිතු බැතිමත්) අප
සහ ඔබලා අතර පොදු සම්මතයන්ට එළඹෙමු. අපි ඇල්ලාන් හැර
(අත් කෙළෙකු) නොඅදහන්නෙලුයි ද ඔහු සමඟ සමානයන්
නොතබන්නෙලුයිද අප අතරින් දෙවී දෙවී දේවතාවුන් කෝරා
ඇල්ලාන් සමඟ සමානයන් බවට පලකා ක්‍රියාවට නැඹුණී
නොකරන බවද කියමු. ඔවුහු ප්‍රතිකේෂණ කළහොත් ”ධර්ම
පිරිසෙයින් අපි ඇල්ලාන් නමැති මුස්ලිම්වරුන්ට සාකඡ දරමු”යි
කියමු”

සූරා : ඇල් ඉම්රාන් - 3 : 64

මුහම්මද් නබි සල්ලුල්ලාහු අඡලෙහිටසල්ලුණී ඇල්ලාන්ගේ

දුකයා බවට ඇල් කුර්ආනෙයන් සාකඡ :-

”ඔබලා අතරෙන්ම රුසුල්වරුන්ගේ ඔබලා වෙත පැමිණ ඇත.
ඔබලා පවිනානිධිට පත්වීම් ගැන ඔහු කනස්සල්ලට පත්වෙයි.

බෙලා ගැන ඔහුට ඔහන් කැක්කුමක් ඇත. චිත්‍රාස කරන්නාවූන්

කෙරෙහි ඔහු දොර සහ අනුකම්පාව දක්වයි”

සූරාව : අත් තව්බා - 9 : 128

මුහම්මද් නබි සල්ලල්ලාහු අසලෙහිටසල්ලම් තුමාණෝ අල්ලාහ්ගේ දුතයා යයි ප්‍රකාශ කිරීමෙන් අදහස් වන්නේ අප එතුමාගේ විධානයන්ට කීකරු විය යුතු බවත්, එතුමා පවසා ඇති දේ චිත්‍රා සකළ යුතු බවත්, එතුමා තහනම් කළ දැයින් වැලකිය යුතු බවත් අල්ලාහ්ට නැමදුම් කළ යුතු බවත්ය.

නැමදුම්, Zසකාත් හා අල්ලාහ්ගේ ඒකීයත්වයේ

අර්තය පිළිබඳව අල් කුර්ආනයෙන් සාක්ෂි :-

”අරාබ හක්කියෙන් යුක්තව සත්‍යයෙහි පිහිටා අල්ලාහ් නැමදීමට සලාත්හි නිරතවීමට Zසකාත් දීමටද ඔවුන්ට අනුකරණ ලාබ ඇත. සත්‍යයට සාක්ෂි මාගීය වෙයි”

සූරාව : අල් බය්නා - 98 : 5

උපවාස ශිලප පිළිබදව

අලු කුර්ආනගෙන් තාසමි :-

*”එමඹල වස්වාස කරන අගටලුනි ! ඔබ හක්තිටන්තගන් කිරීම
තදනා ඔබට පෙර වීඞු අග කෙරෙහි අනිවාසි කලාක් මෙන් ඔබ
කෙරෙහිද උපවාසග අනිවාසි කරන ලදි”*

සුරාට : අලු බකරා - 2 : 183

හත් වන්දන පිළිබදව

අලු කුර්ආනගෙන් තාසමි :-

*”අලුලාන් උදෙසා ”හත්” කිරීම එහි යමට තරම් අර්ථක
ගක්තිගක් ඇති අග කෙරෙහි අනිවාසි කර ඇත. යමෙක් දහම
පුතිකෙණ්ට කළහොත් ඇත්තෙන්ම, අලුලාන් ලෝක වාසින්ගෙන්
ස්වසංපුභුට”*

සුරාට : අලු ඉමීරාන් - 3 : 97

දෙවන ස්වරූප

ර්මාණ (විශ්වාසය)

ර්මාණය හැත්තැවකට අධිකවූ අනු අංගයන්ගෙන් සමන්විතය. එහි ප්‍රධාන අංගය අල්ලාහ් කැර අන් දෙව් කෙනෙක් නැතිබවට සාක්ෂි දැරීමයි. පුළුම අංගය නම් ගමන් මාර්ගය ඇති යම් බාධකයක් ඉවත් කිරීමයි. සංවරගිලිකාරයද ර්මාණි එක් අංගයකි. ර්මාණයේ කුළුණු හයකි. ඒවා නම් පහත සඳහන් දැ විශ්වාස කිරීමයි.

ර්මාණයේ කුළුණු හය

1. අල්ලාහ් ගැන විශ්වාස කිරීම.
2. අල්ලාහ්ගේ මලාඉකාරයන් ගැන විශ්වාස කිරීම.
3. අල්ලාහ්ගේ පුස්තකයන් ගැන විශ්වාස කිරීම.
4. අල්ලාහ්ගේ රසූල්වරුන් ගැන විශ්වාස කිරීම.
5. අවසාන දිනය ගැන විශ්වාස කිරීම.

6. අල්ලාහ්ගේ පෙරමිනුම් අනුව ගතවන අගතවන සියලුම සිදුවීම් ගැන විශ්වාස කිරීම.

ර්මානගේ කුමනු හට පිළිබඳව

අල් කුමුතාහගේ වාක්‍ය :-

“කල්ලාහ්ගේ මුහුණු නැගෙනහිර දෙසට හෝ බටහිර දෙසට හෝ හැරවීම ගතකරන නොවේ. එහෙත්, ගතකරන නම් අල්ලාහ් ගැන, අත්තිම දින ගැන, මුලාදාටරාන් ගැන, පුස්තක ගැන, නබිවරයන් ගැන විශ්වාස කර කල්ලාහ් දේවොලවලින් ආතින්ද, අනාරයන්ද, දුහින්ද, මහින්ද, වදින්නන්ද, වහලුන් නිදහස් කිරීමද දී සලාත්හි නිරතද, Zකාත් දීද, හිටිනුම් ඉටුකරද, මෙබදුත්, දිලීදකම, හද බෙදා ඉටුකා කිරීමය. මවුනුමය සත්‍යවන්නගේ මවුනුමය අල්ලාහ් කෙරෙහි බෙදා බැහැරයන් කිරීමය”

සුරාට : අල් කකරා - 2 : 177

සියලුම අල්ලාහ්ගේ පෙර මිනුම් අනුව

සිදුවන බවට අල් කුමුතාහගේ වාක්‍ය :-

“අත්තෙත්, අපි සියළු දෙනා සමානුපාතිකව මො අත්තෙත්”

සුරාට : අල් කමර් - 54 : 49

තුන්වන ස්වරූප

ඉන්සාන් (නැමිදුමේ පරිපූර්ණත්වය)

ඉන්සාන් තනි කුළුණකින් යුක්තය. එනම් අල්ලාන් ඔබට පෙනෙන්නාසේ ඔබ අල්ලාන් නැමිදිය යුතුය. ඒ මන්ද යත් ඔබට අල්ලාන් නොපෙනුනද අල්ලාන්ට ඔබ පෙනෙන නිසාය.

අල් කුර්ආනගෙන් සාක්ෂි :-

“අත්පෙන්ම, අල්ලාන් බිස බැතිගත් හා ගහකම් කරනගුන් හා සමඟය”

සූරාට : අන් නහල් - 16 : 128

“ඔබ නැමිදුම සදහා නැගිට සිටින විට ඔබ දකින තැනැත්තාද සුද්ද් කරන්නගුන් අතර ඔබේ ඉටියට දකින තැනැත්තාදගු මහා බලපරාක්‍රමාන්විත දොරන්තයා කෙරෙහි විශ්වාසය තබව. සියල්ලක්ම ඔහුට ඇඳෙන්නේය. ඔහු සියල්ලක්ම දන්නේය.

සූරාට :අෂ්ෂු:රා - 26 : 217-220

*“ඔබ සඵර සාධාරණ කිරීමට සිටියද, අල් කුර්ආනයෙන් සඵර
 කොටසක් ආරාධනා කරමින් සිටියද, ඔබ (මිනිස්ඵඵතා) කුමන
 සඵඵුත්තක යෙදී සිටියද ඒ සියල්ලක්ම අපේ නිරිතඵඵඵඵට බදුන්
 ඵන්නේය”*

සුරාඵ : ඵුනුස් - 10 : 61

හදිසයෙන් සාහමි :-

සිඵවිල්ල සමීඵන්ඵ ඵුඵුසිද්ඵ හදිසයයි.

ඵඵර අල් කත්තාබි මෙසේ ඵාර්තා කරයි :-

දිනක් අපි මුහමමිඵද් නබි සල්ලල්ලාහු අඵලෙහිඵසල්ලමී කුමාඵාන්
 සමහ සිටින ඵිඵ ඵුදෙ) ඵුදු ඵස්තුයෙන් සැරඵුන තද කඵ පැහැඵි
 හිස්සෙස් සහිත ඵුද්ගලයෙක් අඵ ඵෙත පැමිණිසේය. ගමන්
 ඵෙහෙසේ සේසාඵක්ද ඵහුගෙන් දඵින්නඵ නොඵිබුණි. අඵ
 අතඵෙන් සිසිඵෙකුඵ ඵහු හඵුනාගත නොහැඵි ඵීය. නබි
 සල්ලල්ලාහු අඵලෙහිඵසල්ලමී කුමාඵාන්ගේ දඵාහිසේ සිඵ දඵාහිඵ
 ඵදිනසේ ඵාඵිඵි ඵකුමාගේ කලුඵ මත සිඵ අත තබා ඵහු “මුහමමිඵද්
 ! මඵ ඵුස්ලාමි ගැන සිසාදෙන්නැ”යි කීඵීඵ. ඵඵිඵ ඵකුමා “ඵුස්ලාමි
 සිඵන්නේ අල්ලාන් හැර අන් සිසි දෙඵී සෙනෙක් නැත. මුහමමිඵද්

අල්ලාගැනීමේ දැනට යයි සාක්ෂි දැරීම, නාමදුම ඉටු කිරීම, Zකකාත්
 ගෙවීම, රමලාන් මාසය තුළ උපවාස සීමය රැකීම, වත්කම්
 ඇත්තම් හරි වන්දනා ඉටු කිරීම” යයි පැවසුවේය. එවිට එම
 අමුත්තා “ඔබ සත්‍යය ප්‍රකාශ කළෙහිද” යි කීවේය. මෙම
 පුද්ගලයා එතුමාගෙන් ප්‍රශ්න ඇසීමත් එයට පුළුතුරු දුන්විට “ඔබ
 සත්‍යය ප්‍රකාශ කළෙද” යි ප්‍රකාශ කිරීමත් පිළිබඳව අපි පුද්ගලයා
 පත්වුණෙමු. ඊළඟට ඔහු “මට දැන් ඊළඟට (විශ්වාසය) ගැන
 කියන්න” යි ඉල්ලා සිටියේය. එවිට එතුමා “අල්ලාගත් ගැනද,
 ඔහුගේ මලාඉකාරවරු ගැනද, ඔහුගේ පුස්තකයන් ගැනද, ඔහුගේ
 නමිවරුන් ගැනද, අවසාන දිනය ගැනද, සෑම සතෙකුට හා
 අසතෙකුට දෙයක්ම අල්ලාගැනීමේ දුර් සැලැස්ම අනුව සිදුවන බවටද
 විශ්වාස කිරීමයි” යනුවෙන් ප්‍රකාශ කළේය. එවිටද අමුත්තා නමි
 තුමා සත්‍ය ප්‍රකාශ කළ බව සඳහන් කරමින් ඔහු “සහකම් කිරීම
 ගැන මට කියන්න” යි ඉල්ලා සිටියේය. එවිට එතුමා “අල්ලාගත්
 ඔබට පෙනෙන්නාක්සේ ඔබ අල්ලාගත් නාමදීම හුණකි. ඒ මන්ද යත්
 ඔබට අල්ලාගත් නොපෙනුණද අල්ලාගත් ඔබ පෙනෙන නිසාය
 (ඉහතය)” යයි පිළිතුරු දුන්හ. එවිට අමුත්තා “මට අවසාන
 ”පාඨ” ගැන කියන්න” යි ඉල්ලා සිටියේය. එයට පිළිතුරු වශයෙන්
 එතුමා “එම ප්‍රශ්නය අසන තැනැත්තාට වඩා වැඩිමනක් දෙයක්
 අසනු ලැබ ඇති පුද්ගලයාද නොදන්නේය” යි පිළිතුරු දුන්හ.
 එවිට ඔහු “එසේ නම් මට එහි ලකුණු ගැන කියන්න” යි ඉල්ලා
 සිටියේය. එයට පිළිතුරු වශයෙන් එතුමා “මෙහෙකාරියෙකු

තමාගේම ස්වාමීන්ව පුහුණු කරනු ඇත. පාර්තන් නොපැළුණ, නිරාවත් දුගි මිනිසුන් සහ එකිනෙකුට මහා මන්දිරවල වැරදිකරු දැක්වීමට ලැබෙනු ඇත” යයි පිලිතුරු දුන්හ. උමර් (රලි) තුමා තවදුරටත් මෙසේ පැවසුවේය. අනතුරුව එම අමුත්තා පිටත්ව ගියේය. මම දිවයින වේලාවක් එතැන සිටියායින් පසුව නවී සල්ලුලාහු අලෙහිවසල්ලුමී තුමා මාගමනා ”උමර්, මගෙන් පුත්ත ඇසු පුද්ගලයා කරවෙන්නැයි ඔබ දන්නේදැ” යි මගෙන් විමසූහ. ”එය හොඳින් දන්නේ අල්ලාහ්ගේ දුතයා නොවේදැ” යි මම පිලිතුරු දුනිමි. එවිට එතුමා ”මෙහි පැමිණ සිටියේ ඔබලාට ඔබලාගේ ආගම ඉගැන්වීම සඳහා මලාඉකා පිවිටීම” යයි පැවසූහ.

(සහි මුස්ලිම් ඇසුරෙන්)

තුන්වන මූලධර්මය

මුහුණතේ සහ අනුමාන අනුමානවලින් පිළිබඳ දැනුම

මනු ඉබ්‍රාහිම් අල් කලිල්ගේ පුත්‍ර ඉස්මායිල්ගෙන් පැවත එන්නා වූ අරාබිවරුන්ගේ මුහුණතේ වන කුරෙයිෂ් ගෝත්‍රයේ හාමිම්ගේ පුත්‍රයා වූ අබ්දුල් මුත්තලිබ්ගේද පුත්‍රයා වූ අබ්දුල්ලාගේ පුත්‍ර මුහුණතේද.

මනු මක්කාවෙහි උපත ලැබුවේය. මනු අවුරුදු හැටකුණක් ජීවත්ව සිටියේය. එහිත් අවුරුදු හතළිහක් ගෙවී ගියේ අල්ලාන්ගේ දුක මෙහෙවරෙහි යෙදීමට පෙරාතුවය. නවවරයෙක් සහ අල්ලාන්ගේ දුකෙකු වශයෙන් අවුරුදු වසිකුණක් ජීවත්වූහ.

මනුට නවීන්ත්වය පවරනු ලැබුවේ අල් කුර්ආනයේ පහත සඳහන් වාදය පහළ කිරීමත් සමඟ :-

“අවුලීකරාඛාණන් වූ මම හිමිගේ නාමයෙන් කියවමි. මනු මිනිසා සහ ලේ කැට්ටකින් මැවීය. කියවමි, මමගේ හිමි අති උදාරය. ලිවීමට උගැන්වුවා වූ මනු නොදන්නා දැය මිනිසාට ඉගැන්වුවේය”

සූරාට : අල් අලක් - 96 : 1-5

පසුව අල්ලාගන්නා ලද බහුදේවවාදීන්ට අවවාද කිරීමටත් තව්හීදය (අල්ලාගැනීමේ ඒකීයත්වය) පුළුල් කිරීමටත් දැනගෙන වගකීමක් ඔහු එවීය.

අල් කුර්ආනයගෙන් සාක්ෂි :-

"එනම් (මුස්ලිම්වරුන්) වසාගත් පුද්ගලයන්! නැගිට අනුශාසනා කරන ඔබ හිමි අති ශ්‍රේෂ්ඨයායි උත්කෘෂ්ටවත් කරන. ඔබගේ වස්තූ පිරිසිදුව තබා ගනුයි. පිළිකුල් සහගත දෙයින් ඇත්වන ලාභයක් බලාපොරොත්තුවෙන් යමක් නොදෙව. ඔබ හිමිගේ මෙහෙවරෙහි අවලංගු වීම් පිළිබඳවත් කරනුයේ කරනුයේ"

සූරා : අල් මුද්දස්සිබ් - 74 : 1 - 7

නැගිට අනුශාසනා කරන යනුවෙන් අදහස් කරනුයේ ඒකදේවවාදය පුළුල් කිරීම සහ බහුදේවවාදයට එරෙහිව අවවාද කිරීමයි. ඔබ හිමි අති ශ්‍රේෂ්ඨයායි උත්කෘෂ්ටවත් කරන යනුවෙන් අදහස් කරනුයේ අල්ලාගැනීමේ ඒකත්වය පිළිබඳව ඇති කරගන්නා වූ බැඳීමයි. ඔබගේ වස්තූ පිරිසිදුව තබා ගනු යනුවෙන් අදහස් කරනුයේ ඔබගේ ක්‍රියාවන් තුළින් බහුදේවවාදයේ කිලිටෙන් ආරක්ෂා කර ගැනීමයි. පිළිකුල් සහගත දෙයින් ඇත්වන යනුවෙන් අදහස් කරනුයේ පිලිම හා පිලිම වන්දනාකාරීත්වයෙන් ඇත්වී ඔවුන් ප්‍රතිකෂේප කිරීමයි.

එතුමාණෝ දිගටම දස වසරක කාලයක් අල්ලාත්තේ ඒකත්වය පිළිබඳව දේශනා කළහ. ඉන්පසු එතුමාණෝ පිබ්බිල් (අලෙ) තුමා විදින "මී:රාජ" යාතුවේ අල්ලාත්තආලාගේ "අර්ඡ" වෙත කැඳවාගෙන යන ලදුව එහිදී දිනකට පස්වතාවක් ඉටුකරන නැමදුම (සලාතය) සහ එහි වේලාවන් නියම කරන්නට යෙදුනි. අනතුරුව වසර තුනක කාලයක් එතනමාණෝ මක්කාචෙහි සලාතය ඉටු කළහ.

අනතුරුව එතුමාට මදිනාවට යන ලෙසට අල්ලාත්තආලාගෙන් අණ ලැබුනි. හිජරා යනුවෙන් හැදින්වෙන මෙම ගමනෙන් අදහස් වනුයේ බහුදේවවාදිත්තෙන් ඇත්වී ඉස්ලාමීය පුජාව සමඟ පදිංචියට යෑමයි. එමනිසා, බහුදේවවාදි පුජාව වෙත සිට ඉස්ලාමීය පුජාව වෙත යෑම (හිජරාව) අවසාන දිනය තෙක් මුස්ලිම්වරුන් විසින් අනිවාර්යයෙන් ඉටු කළ යුතු යුතුකමක් වන්නේය.

අල් කුර්ආනයෙන් සාක්ෂි :-

"තමන් විසින්ම තමන්ට හානි සිදු කරගෙන සිටින අයගේ පුණ්‍ය මලාඉකාරාවාත් අත්පත් කරගන්නා කල්හි, "තොප කරව තත්ත්වයක සිටියහුදැ"යි (මලාඉකාරාව) වීමකි. එවිට ඔවුහු "අපි මෙලොමේ දුර්ලභත්ව, පිවිතර සිටියෙමු"යි කියති. අල්ලාත්තේ අති විශාලවූ පොළොව් තලයෙහි පාපි ක්‍රියාවන්ගෙන්

ඇත්වීමට තරම් තොටට ඉඩකඩ නොතිබුණේදැයි
 මලාලාකාරාත් වීමකනු ලබයි. එවන් අයගේ නිවහන වන්නේ
 නිරොයි, නපුරාය ඔවුන් යන තැන. පුරාණයන්ගෙන්ද,
 ස්ත්‍රීන්ගෙන්ද, කුඩා දරුවන්ගෙන්ද කිසිම හදුනාගත්
 ලබාතැනීමට තරම් සවිධක් නොමැති ඇත්තරුන්ගෙන්ම
 දුර්ලභ සිව්මනිකා (එහිත් බැහැර යාමට) මෙ නොදැන සිටියදීත්
 හැරය. මොවුන්ට අල්ලාත්ගේ සමමාට අපේසමා කළ හැක.
 අල්ලාත් පාටයන් මො දමා නැවත නැවතත් කමා කරන්නේය”

සූරාව : අත්නිකා - 4 : 97 - 99

අල් කුර්ආනයගේ සාකච්ඡා :-

“විශ්වාස කරන්නාවූ මගේ දායකිනි ! ඇත්තෙන්ම මගේ පාවිච්චි
 වියහිණිය. එහෙයින් මා නමිදිවු”

සූරාව : අල් අත්කමුත් 29 : 56

අලු බහවී පවසන අන්දමට ඉහත සඳහන් පාඨයන් කියවුණේ බදුර
 යුද්ධය පැවති කාලයේදී මදිනාටට සංක්‍රමණය නොවී මක්කාපෙති
 රැදී සිටි මුස්ලිම්වරුන්ටය. අල්ලාන් විශ්වාස කරන අය වශයෙන්
 ඔවුන් හඳුන්වනු ලබයි.

හදිසයෙන් තාක්ෂි :-

පශ්චාත්තාපවීම අවසන් වන තෙක් පිටතයට පත් මුස්ලිම්වරුන්
 රැකවරණය සඳහා සංක්‍රමණය වීම අවසන් නොවේ. ඛස්නාහිටින්
 හිරු පායන තෙක් පශ්චාත්තාපවීම අවසන් නොවේ.

මුහම්මද් නබි සල්ලුල්ලාහු අසලෙහිටසල්ලුම් තුමාණෝ මදිනාපෙති
 පදංචිවීමෙන් අනතුරුව සෙසු වීරයන් පනවනු ලැබිය. Zකකාත්,
 උපවාස ශීලය, හස් වන්දනා, අලු අZකාන් (සලාතය සඳහා කරන
 ඇරටුම), පිහාද් (අල්ලාන්ගේ මාගීයේ සටන් වැදීම) සහ යහපත්
 ක්‍රියා කරන ලෙසට වූ නිර්දේශය සහ අයහපත් ක්‍රියා හෙලාදැකීම
 පිළිබඳ වීරයන් මීට ඇතුලත් වේ. අවුරුදු දහසකට පසු
 අනාට්ටුපත් වන තෙක්ම එතුමාණෝ මදිනාපෙති ජීවත් වූහ.
 එතෙක් යහපත් ක්‍රියාවන් සඳහා මුස්ලිම්වරුන් මෙහෙයවීමටද
 අයහපත් ක්‍රියාවලට එරෙහිව ඔවුන්ට අනතුරු ඇතවීමටද ඔහුගේ
 ආගම ඉතිරිවී ඇත. යහපත් ක්‍රියා යනුවෙන් අදහස් කරනුයේ
 ඒකදේවවාදය පිලිපැදීම සහ අල්ලාන් ප්‍රිය කරන්නාවූ සහ

සුසාදයට පත්වන්නාටු ක්‍රියාවන්හි නිරතවීමට. අසහපත් ක්‍රියාවන්
 යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ බහුදේවථාදය සහ අල්ලාත්
 අකැමැත්තක් දක්වන්නාටු සහ ඔහු විසින් තහනම් කරනු ලැබ
 ඇති ක්‍රියාවන් වේ.

සෑම ජන කොට්ඨාසයක් සහ සෑම දේශයක් වෙත මුහුම්පද් නම්
 සල්ලල්ලානු අභ්‍යන්තරයේදී තුමා අල්ලාත් විසින් වටා ඇත. මුළු
 භක්ෂිත වර්ගයා සහ පින්වරුන් වතුමාණන් අනුගමනය කරමින්
 වතුමා දෙන පනිඳුසය පිලිවැදිලි යුතු බවට අල්ලාත් විධාන කොට
 ඇත.

අල්ලාත්තුරුගෙන් සාකච්ඡා :-

*"ජනතාවෙනි ! අල්ලාත්ගේ රහස්‍යවරයා වශයෙන් ඔබ සියලු
 දෙනා වෙත මා වටා ඇත්තේයයි කියව"*

සූරාට : අල්ලාත්තුරු - 7 : 158

අල්ලාත්තුරු සිය ආගම මුහුම්පද් නම් සල්ලල්ලානු
 අභ්‍යන්තරයේදී සම්මිත් පරිසමාප්තයට පත් කළහ.

අලු කුර්ආනයෙහි ධාතූ :-

“අද දින කෙ වෙනුවෙන් කෙවි ආගම මම සම්පූර්ණ කළෙමි”

සූරාව : අලු මාලදා - 5 : 3

මුහම්මද් කුමාගේ අර්ධානත පිළිබදව

අලු කුර්ආනයෙහි ධාතූ :-

“ආගමයෙහි, කෙ මැරෙන්නෙහි. මවුන්ද මැරෙන්නෝය. පසුව පුත්‍රයාත්පාන දින කෙ සියලු දෙනා කෙ හිමි අබ්දාද් කෙලාගේ ආරද්‍රව් වීදා ගන්නහුය”

සූරාව : අZසු Zසුමර් - 39 : 30 , 31

මිනිසුන් මගධාමෙන් පසුව නැවත පන ගත්වා නැගිටිවරුහු ලබන්නේය

අලු කුර්ආනයෙහි ධාතූ :-

“එයින් (පස් වලින්) මා වීසින් තොප වරහු ලැබුවේ පසුවද අපි කෙ යලි යටත්නේ. එයින් කෙ නැවත බිහි කරවන්නේ”

සූරාව : අලු තාහා - 20 : 55

“අල්ලාන් ඔබ පොළොවෙන් (කෙමෙන්) වැඩෙන පාලුකන් සේ බිහි කළහ. අවසානයෙහි ඔහු ඔබ ආපසු පොළොවටම ආපසු යවා නැවත පණගන්වා නැතිවුවත්තේය”

සූරාව : අන් නූන් - 71 : 17 , 18

නැවත පණගන්වා නැතිවුවහු ලැබීමෙන් පසුව ඔවුන් තමන්ගේ කළ ක්‍රියාවන් පිළිබඳව අල්ලාන්ට වගකිවයුතු වන්නේය. ඒ අනුව ඔවුනට යහ ප්‍රතිඵල හෝ දඬුවම හිමි වන්නේය.

අල් කුර්ආනයෙන් පාඨය :-

“අතසේ දෙඳු පොළොවේ දෙඳු අතත්වන්නේ අල්ලාන්ටය. පාපයන් කළදුන්ට ඔවුන් කළ දෙයට දඬුවම් දෙන්නේය. යහකම් කළදුන්ට යහඵල දෙන්නේය”

සූරාව : අන් නවම් - 53 : 31

නැවත පණගන්වා නැතිවුවහ වට පිලි නොගන්නා යමෙක්වේද හෙතෙම ටීෂ්වාස නොකරන්නෙකු වන්නේය.

අලු කුර්ආනයෙහි සාකඡි :-

*"විනිශ්චය සඳහා තමන් නැවත පණගන්වා නැතිවුවහු
නොලබන්නේයැයි විශ්වාස නොකරන්නන්ගෙන් සිතති. ඔබ නිධන
චයෙහිම නැවත පණගන්වා අනතුරුව ඔබ කළ කි දැ සියලුම
පිළිබඳ සත්‍යය ඔබ වෙත දැනුම් දෙනු ලබන්නන්ගේය. එය
අල්ලාහ්ට පහසු කරවන්නක් යයි කියව"*

සූරාට : අලු තහාබුන් - 64 : 7

සූරාට වෙත ශුභාරංචි දීම සඳහා මෙන්ම අනතුරු ඇඟවීම සඳහාත් අල්ලාහ් ලොවට සිට දුතයන් එවා ඇත්තේය.

අලු කුර්ආනයෙහි සාකඡි :-

*"ඇතැම් අනාගත චක්‍රයන් ගැන විස්තර ඔබ වෙත පවසා
ඇත්තෙනම්. තවත් සමහරෙක් ගැන විස්තර කියා නැත්තෙනම්.
අල්ලාහ් මුසා අලෙග්හිසුදලාම් (මෝසස්) සමඟ කෙලින්ම කතා
කළේය. ශුභාරංචි පළ කරන්නද, අවටද කරන්නද ඡීනිස් රහිත
වෙත අනාගත චක්‍රයන් අප පහසු කළ බැවින් අල්ලාහ්ට
විරුද්ධව දොර පැවරීමට ජනතාවට ඉඩක් නැත. ඇත්තෙන්ම,
අල්ලාහ් බලපොත්තයෙහි දුක්තය, අන් මහා ප්‍රාභයෝධ"*

සූරාට : අන්නිසා - 4 : 164 , 165

පළමුවන අනාගත චක්කාන්ද්‍රයේ නූත්ත. අරතන අනාගත චක්කාන් ද්‍රයේ මුහම්මද් නබි සල්ලුල්ලාහු අලෙහිටසල්ලුමි. එතුමාණෝ නබිටරයන්ගේ මුද්‍රාව චන්දේය. (එතුමන්ලාව අල්ලාන්ගේ ශාන්තිය හා ආශිර්වාදය හිමිවේවා)

නූත් අලෙහිටසල්ලාමී අල්ලාන්ගේ පළමුවන දුතයාය.

අල් කුර්ආනයගෙන් තාහමි :-

”නූත් වෙතද, ඔහුව පසු තරත් නබිටරාන් වෙතද, ”චහි” පහසු කලාක්වෙන් ඔබ වෙතද, අපි චහි පහසු කළෙමු”

මුරාව : අන්තියා - 4 : 163

අල්ලාන් පමණක් නමදින ලෙසටත් ප්‍රතිමා චන්දනය අත්හරින ලෙසටත් අණ කිරීම සඳහා අල්ලාන්තආලා විසින් නූත්ගේ පිට මුහම්මද් (එතුමාණන්ලාව අල්ලාන්ගේ ශාන්තිය හා ආශිර්වාදය හිමිවේවා) දක්වා සෑම දේශයකටම දුතයන් එවා ඇත.

අල්ලාගත් නමැදිලි පාපයන් පිටු දැකිලියි ප්‍රකාශ කරමින් අපි එක්

එක් ජන කොටසකට රැසුල්වරයෙකු වශයෙන් වච්චෙලු”

සුරාව : අන් නකල් 16 : 36

පිලිම ප්‍රතිසේෂක කරන ලෙසටත් අල්ලාගත් කෙරෙහි විත්වාසය තබන ලෙසටත් මුළු මහත් මිනිස් වර්ගයටම අල්ලාගත් අණ කර ඇත.

ඉබ්නුල්කයිම් (එතුමාට අල්ලාගැනීමේ කාරුණ්‍යව හිමිවේවා__ තුමා මෙසේ පවසා ඇත :-

”විශ්වාස කරන්නෙකු සිය සීමාවන් ඉක්මවමින් යම් දෙයකට වැදුම් පිදුම් කරයිද නැතහොත්, ශිර්ෂ ප්‍රණාමය කරයිද නැතහොත් යටත් පහත් වෙයිද එම දෙය පිළිමයක් (නාගුත්) වන්නේය.”

පිළිමයන් වීථිය, බොහෝය. ඒවා ශිර්ෂයන් පහක් යටතේ වර්ග කළ හැක.

ඒවා නම් :-

- 1 ඡේදිතාන් (පාතන්) - ඔහු අල්ලාන්ගේ උදහසට බදුන්වේවා.
- 2 තමන් වෙත වැදුම් පිදුම් කරන ලදුව අකමැත්තක් නොදක්වා එය භාරගන්නා වූ පුද්ගලයා
- 3 තමන්ට වැදුම් පිදුම් කරන ලෙස ජනතාවට දන්වා පිටින පුද්ගලයා
- 4 නොපෙනෙන දෑ පිළිබඳව තමාට දැනුමක් තිබෙන බව කියා පාන පුද්ගලයා
- 5 අල්ලාන්තආලා විසින් පහළ කරනු නොලැබූ දැයක් පදනම් කරගෙන විනිශ්චයක් හෝ තීන්දුවක් කරන පුද්ගලයා

අල් කුර්ආනයෙන් සාහසි :-

”ඉස්ලාම්හි බලකිරීමක් නැත. ඇත්තෙන්ම දුර්මාභීයෙන් සත්මාභීය පාහැදිලිය. යමෙක් තාගුත් (අල්ලාන් හැර අන්දෙයක් නැමදීම) ප්‍රතික්ෂේප කොට අල්ලාන් ගැන විශ්වාස කෙරේද, ඇත්තෙන්ම, ඔහු විශ්වාසය නොපිඳෙන ලෙස තදින් හුඟණය කර ගන්නා හු වෙති. අල්ලාන්ට සියල්ලක් ඇසෙන්නේය සියල්ලක් දන්නේය”

සූරාව : අල් බකරා - 2 : 256

අල්ලාහ් හැර අන් දෙව් කෙනෙක් නොමැත යන්නෙහි අර්ථය මෙය වේ.

අල් හදීතයෙන් සාකඡ :-

ආඥාවේ හිස ඉස්ලාමයි. එහි මුදුන් කුළුණ නැමදුමයි. එහි උච්ඡ්චානග පිකාදයි (අල්ලාහ්ගේ මෙහෙවරෙහි නිබැලීම)

චන්ද්‍රික දැක්මේ අල්ලාහ්ගේ

الأصول الثلاثة

(باللغة السنهالية)

محمد بن سليمان البقمي

طبع على نفقة إدارة أوقاف
صالح بن عبدالعزيز الراجحي
غفر الله له ولوالديه ولذريته ولجميع المسلمين